

Wapengebruik. Van inzicht in modus operandi naar een effectieve aanpak (2013). M.S. de Vries (Universiteit Twente). Politiewetenschap 65

Doelstelling

Een gedetailleerder inzicht verschaffen in zowel de wapens die worden gebruikt bij geweldsmisdrijven als in de wijze waarop en de omstandigheden waaronder deze wapens worden gebruikt, zodat een meer effectieve aanpak van wapengebruik kan worden ontwikkeld.

Onderzoeksvragen

1. Welke wapens worden in Nederland gebruikt bij het plegen van geweldsmisdrijven?
2. Op welke wijze worden wapens gebruikt bij geweldsmisdrijven?
  - a. Welk verband bestaat er tussen het type wapen dat wordt gebruikt bij een geweldsmisdrijf en de werkwijze die door daders wordt gehanteerd?
  - b. Onder welke omstandigheden worden wapens gebruikt bij geweldsmisdrijven?
3. Onder welke omstandigheden kiezen daders voor een bepaald type wapen?
  - a. Onder welke omstandigheden kiezen daders voor een bepaalde werkwijze?
4. Hoe verhoudt het wapengebruik bij geweldsmisdrijven zich tot de recente ontwikkelingen in de Nederlandse wet- en regelgeving betreffende wapengebruik?

Methoden van onderzoek

- statistische analyse van 1000 dossiers van geweldsincidenten
- analyse beleidsdocumenten
- gesprekken met twee deskundigen van de Politieacademie

Uitgevoerd in:

Amsterdam-Amstelland en Oost-Gelderland

Samenvatting

Voor het onderzoek naar wapengebruik in Nederland werden in totaal 1.000 dossiers van opsporingsonderzoeken geanalyseerd, waarbij een wapen werd gebruikt en waarbij sprake was van feitelijk of potentieel fysiek letsel. De onderzochte opsporingsonderzoeken vonden plaats in de periode 2006 tot 2010 in de regio's Amsterdam-Amstelland en Noord- en Oost-Gelderland.

De huidige aanpak van wapens richt zich vooral op het bestrijden van vuurwapengeweld met een gepland karakter, zoals overvallen en straatroof. Een groter aantal geweldsdelicten, zoals bijvoorbeeld huiselijk geweld of uitgaansgeweld, wordt hiermee echter niet voorkomen. Bij deze meer impulsieve delicten wordt vaak gebruik gemaakt van zogenaamde gelegenheidswapens; voorwerpen die niet als illegaal wapen in de wet zijn opgenomen, maar die wel als zodanig gebruikt kunnen worden. Denk hierbij aan keukenmessen, honkbalknuppels en (al dan niet kapot geslagen) bierglazen.

De aanpak houdt onvoldoende rekening met de diversiteit in wapendelicten. In reactie op geweldsincidenten scherpt de overheid de wapenwetgeving steeds verder aan om de beschikbaarheid en het illegaal gebruik van vooral vuurwapens terug te dringen. Om geweld met wapens op de lange termijn te bestrijden is regelgeving echter niet voldoende, aldus het onderzoek. Beter is het om ook aandacht te besteden aan het tegengaan van agressie, bijvoorbeeld door bewustwordingsprogramma's voor mensen die zijn veroordeeld voor wapengeweld, het vroegtijdig toewijzen van mentoren aan jongeren die probleemgedrag vertonen en het verstoren van de informele structuren van gewelddadige jeugdgroepen.